

Inhoud

- Voorwoord.....pg 7
1. De wording van twee volkeren, I. Nederland.....pg 9
Batavieren, Friezen, Canenefaten en Romeinen, Het Frankische Rijk, Vikingen, De Reformatie, Willem van Oranje, De Republiek der 7 Provinciën, VOC en WIC, De Bataafse Republiek, Het Koninkrijk der Nederlanden, Meer recente ontwikkelingen.
 2. De wording van twee volkeren, II. Curaçao.....pg 21
Het begin, Afrika, Het slavenleven op Curaçao, Verzet, Mgr. Niewindt, Na de afschaffing van de slavernij in 1863, De burgerlijke stand, De blanken en het koloniaal bestuur, Op weg naar meer autonomie, Werk voor iedereen, Meer recente ontwikkelingen.
 3. Twee volksaarden.....pg 38
De Nederlandse mentaliteit
Superioriteit, Zakelijk pragmatisme, Een laco-
nieke houding, Openheid, Vooruit zien, Opvoe-
ding.
De mentaliteit van het Curaçaoose volk
Een negatief zelfbeeld, Cultuur van angst?, Iden-
titeit, Verantwoordelijkheid, Omgangsvormen,
Emotionaliteit, Religie, Gezin en opvoeding,
Opmerking.
 4. Een moeizame samenwerking.....pg 55
Huidige staatkundige structuur, Het (on)gelijk-
heids-principe, Nederlandse buitenstatutaire
bemoeienissen, Politiek-bestuurlijke kenmer-
ken, De rechterlijke macht, Nederlanders op
Curaçao, Curaçaoënaars in Nederland, Economi-

- sche visies, De maatschappij als geoliede machine, De roep om onafhankelijkheid.
5. Corruptie en andere misdadige praktijkenpg 70
Corruptie in zijn vele vormen, Drugstransport, “Kleine” criminaliteit, Milieuproblematiek, Oorzaak van misdadig gedrag.
 6. Politiek en overheid met zijn ambtenarenpg 78
Het politiek systeem, “Good Governance”, Het ambtenarenapparaat, Het politieke spel van een megalomaan, De politieke mitrailleur, Ge-
lijkwaardigheid ten top.
 7. De Caribische eilandenpg 91
Overeenkomsten en verschillen, De strijd om af-
schaffing van de slavernij en onafhankelijkheid,
Commonwealth, Caribische samenwerking.
 8. Curaçao: een problematisch eilandpg 99
Complex, Gebrek in opvoeding, Afhankelijkheid
van Nederland, Peter Stuyvesant en “stel dat”,
Zwarte Piet, Het lot van Bonaire.
 9. Een complexvrij Curaçaopg 112
Mentaliteitsverandering, Wie gaat dat doen?
 10. Een echt autonoom Curaçaopg 117
Eenheid en leiderschap, Inventarisatie van de
invloed van Nederland, Inventarisatie van het
Curaçaos potentieel, Samenwerking en staat-
kundige relaties, Samenwerking en taal, Onder-
wijs in het Engels, Samenvatting.
 11. The bigger picturepg 129
Black and white in general, Affirmative action,
Black and white in Curaçao, Education, The road
to independency, A doomsday scenario.
Epílogo (papiamentu)pg 140

Figuur 1 Curaçao

“Op 1 juli 1863 werd de slavernij op Curaçao afgeschaft door Willem III, [...] Op dezelfde dag dat de proclamatie van Willem III op de Fortmuur in Willemstad werd gespijkerd, werd Adam Polaar geboren in Moordrecht aan de Hollandse IJssel als vrije burger van de Staat der Nederlanden. In zijn drassig en dampig land bestond geen slavernij: de armen waren volkomen vrij om te verrekken van de honger en te verstijven van de kou. In de touwslagerij van Moordrecht stonden kinderen van zes jaar vijftien uur per dag te draaien op de touwbanen: van iedere honderd gingen er vijftig kapot aan de tering vóór ze tien jaar oud waren. Zo was het ook in de dekenfabrieken van Leiden, de steenfabrieken van Franeker en de sigarenindustrie van Kampen. Willem III schonk vrijheid aan de negers van Curaçao en sliep ‘s nachts rustig achter zijn brede baard. Dat de kinderen van zijn eigen volk vijftien uur per dag als beesten werden afgejakkerd voor één dubbeltje per dag was in die wereld zó normaal, dat hij voor het slapen gaan er niet eens over nadacht.”

Citaat uit Boeli van Leeuwen, De eerste Adam (1966)

Voorwoord

Hoe komt het dat Nederland met betrekking tot een paar Caribische eilanden nog steeds een semikoloniale band blijft houden? Hoe komt het dat deze zogenaamd autonome eilanden blijkbaar of schijnbaar niet voor zichzelf kunnen zorgen en dat er ondanks een voortdurende onvrede doorgemodderd wordt in deze relatie? Waarom zijn vrijwel alle Caribische eilanden onafhankelijk en Curaçao, Aruba en St.Maarten niet? Welke invloed heeft dat op het Curaçaose volk?

Met het citaat op de vorige pagina wil de bekende Curaçaose schrijver Boeli van Leeuwen (1922-2007) de slavernij niet bagatelliseren, maar wel relativiseren. Hij was een blanke Curaçaoënaar uit de gegoede stand. Hij kon en mocht dat schrijven en had waarschijnlijk gelijk. Tegenwoordig is men kritischer en gevoeliger geworden. Je moet oppassen wat je zegt, zowel in Nederland als op Curaçao. Dat is geen gezonde situatie. Met dit boekje wil ik een zo compleet mogelijk beeld geven van de moeizame relatie tussen twee volkeren, een relatie, die van beide kanten nog teveel onbegrepen is en steeds meer uitmondt in beschuldigingen, in generalisaties en in vooroordelen. Curaçao en Nederland leven in een constante limbo met elkaar, dat wil zeggen in een onbevredigende situatie die maar niet wil veranderen.

Ook een troebele relatie, want men weet vaak van elkaar niet waar men het over heeft en wat die relatie, ook staatrechtelijk, in de praktijk nu eigenlijk inhoudt. Het mag dan wel

goed vissen zijn in troebel water, zoals het spreekwoord luidt, maar de vis wordt uiteindelijk duur betaald.

Het boek bestaat uit 11 hoofdstukken, afgewisseld met persoonlijke ervaringen in Curaçao, en bouwt vanuit beider verleden, Nederland en Curaçao, een betoog op dat leidt tot meer begrip voor elkaar en een wellicht betere toekomst op lange termijn van Curaçao, het grootste en meest bevolkte eiland van de voormalige Nederlandse Antillen. Het 11de hoofdstuk is vanwege het internationale karakter ervan in het Engels geschreven en het boek besluit met een epiloog in het Papiaments.

* * *